

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.953/2008/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2009. év május hó 7. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A maradandó fogyatékossgot eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt a terhelt ellen indított büntetőügyben a terhelt által védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva, az Egri Városi Bíróság 15.B.607/2006/15. számú ítéletét, valamint a Heves Megyei Bíróság Bf.39/2008/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I. Az Egri Városi Bíróság perújítási eljárásban 2007. év december hó 4. napján kihirdetett 15.B.607/2006/15. számú ítéletével az Egri Városi Bíróság 23.B.14/2005/3. számú, 2005. év március hó 1. napján kelt és jogerőre emelkedett ítéletét hatályon kívül helyezte. A terhelt bűnösségét maradandó fogyatékossgot eredményező közúti baleset gondatlan okozásának vétségében állapította meg. Ezért őt 100 000 forint pénzbüntetésre ítélte és kötelezte 315 379 forint büntügyi költség megfizetésére. A fennmaradó 126 737 forint tekintetében megállapította, hogy azt az állam viseli.

A másodfokon eljáró Heves Megyei Bíróság a 2008. év április hó 25. napján meghozott Bf.39/2008/6. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az ítéleti tényállás lényege szerint a terhelt a kora esti órákban, a város belterületén vezette személygépkocsiját. Derült időben, jó látási viszonyok mellett a terhelt az áruháza előtti bekötő útról álló helyzetből kezdte meg a kanyarodást a kétirányú, irányonként egy-egy forgalmi sávossal, elsőbbséggel rendelkező útra. Figyelmetlensége miatt nem észlelte a védett úton tőle jobbról kb. 80-85 méterre, 70-75 km/óra sebességgel közlekedő motorkerékpárt. A motorkerékpár vezetője 35-39 méterre járt, amikor észlelte a kialakult veszélyhelyzetet és késedelem nélkül vészfékezett. Ekkor a gépkocsi 3-4 méterre volt a motorkerékpár nyomvonalától. A sértett a vészfékezés ellenére 56-60 km/óra sebességgel, a tényleges sebességéhez tartozó féktávolságán belül elé kanyarodó, mintegy 23-26 km/óra sebességgel haladó gépkocsi hátsó részének ütközött. Az ütközési pont előtt a motorkerékpár a megengedett 50 km/óra sebességről sem lett volna megállítható.

Azonos reakciópontból a motorkerékpár vészfékezéssel 63-66 km/óra, lassító fékezéssel 55-59 km/óra sebességről lett volna lelassítható annyira, hogy a fékezési folyamat végén a motorkerékpár - felvéve a gépkocsi haladási sebességét - a másik jármű mögött biztonságos követési távolsággal haladhatott volna tovább.

A sértett a baleset következtében herezacskó és fityma zúzódást és többszörös hámlásos sérülést szenvedett. A baloldali here eltávolítása miatt sérülése maradandó fogyatékossgal gyógyult.

Az elsőfokú bíróság a terhelt terhére a KRESZ 28. § (1) bekezdés a) pontjában írtak megszegését róta. A sértetti közrehatást is megállapította (KRESZ 26. § (1) bekezdés a) pontjának IV. fordulat). A terhelt számára a balra kanyarodás megkezdésekor kellő körültekintés mellett semmi nem akadályozta a motorkerékpár észlelését. A bíróság a 6/1998. Büntető Jogegységi határozat rendelkezéseit értelmezve kifejtette, hogy az elsőbbségadásra kötelezett járművezető általában akkor is felelősséggel tartozik az elsőbbségadási szabályok megszegéséért, ha az elsőbbségre jogosult a megengedett sebességet túllépte. Az adott esetben az elsőbbségadásra kötelezett felelősségét kizáró körülményt a bíróság nem látott megállapíthatónak, figyelemmel arra, hogy a terhelt sem a kanyarodás megkezdésekor, sem annak végrehajtása közben a motorkerékpárt nem észlelte, így a sértett sebessége őt meg sem téveszthette. A védett úton haladó sértett lassító fékezéssel sem a tényleges haladási sebességről, sem a megengedett 50 km/óra sebességről nem kerülhetett volna el a balesetet.

II. A jogerős ügydöntő határozat ellen a terhelt meghatalmazott védője útján nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyben a bűncselekmény téves anyagi jogi megítélését sérelmezve felmentését kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok helytelenül

értékelték a sértett sebességtúllépésének ténybeli és jogi összefüggéseit, ezért bűnösségének megállapítására anyagi jogszabálysértéssel került sor. Indítványában az ítéleti ténymegállapításokat is vitatta. Számításai szerint a tényállásban megjelölt 80-85 méter távolságról a motorkerékpár - a lassulás helyes értékeit és a terhelt gépkocsijának 9 méteres előrehaladását figyelembe véve - enyhe lassító fékezéssel érhetette volna utol a gépkocsit, és azt ütközés nélkül követhette volna.

Sérelmezte, hogy a veszélyhelyzet kialakulásának pontját a szakértő határozta meg, holott ez nem tartozik a szakértői kompetencia körébe.

Sérelmezte a 6/1998. számú Büntető jogegységi határozat téves értelmezését is.

A Legfőbb Ügyészség BF.2613/2008. számú írásbeli nyilatkozatában - és képviselője a nyilvános ülésen - a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartva, a támadott határozatok hatályában fenntartására tett indítványt. Kiemelte, hogy az indítványnak a tényállás esetleges megalapozatlanságával összefüggő érvei a törvényi tilalom folytán a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálhatók. Rámutatott arra, hogy az alapügyben eljáró bíróságok az idézett jogegységi határozatot helyesen alkalmazták. Az elsőbbségadásra kötelezett az elsőbbségre jogosult részére annak haladási sebességétől, ily módon esetleges sebességtúllépésétől is függetlenül köteles biztosítani a továbbhaladás jogát. Mindent egybevetve, egyetértett a terhelt bűnösségére vont következtetéssel.

III. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak.

A felülvizsgálat során a jogerős ítéletben megállapított tényállás irányadó (Be. 423. § (1) bekezdés). A tényállás sem a bizonyítékok hitelességének vitatása, sem eltérő értékelése útján eredménnyel nem támadható. Az ítélet jogkövetkeztetései is csak az alapügyben hozott jogerős ítéletben foglalt tényállás alapján vizsgálhatók.

A felülvizsgálati indítvány jogi okfejtése az ítéleti tényállásból kizárólagosan levonható jogi következtetésekkel ellentétben áll.

Az irányadó tényállás szerint, amikor a terhelt az útkereszteződésnél megállt, a védett úton közlekedő motorkerékpár 80-85 méterre járt. A terhelt őt nem vette észre. A sértett az elsőbbségi jogot sértő terhelt által kialakított veszélyhelyzetet 2,2 másodperccel az ütközés előtt észlelte, amikor 35-39 méterre - szemben a védői érvelésben szereplő 80-85 méteres észlelhetőségi távolságra - volt. A megengedett 50 km/óra sebességhez tartozó

lassulást ezért nem a sértett első láthatóságát jelző 80-85 méteres távolsághoz, hanem a szakértői megállapításokon nyugvó tényeket rögzítő ítéleti tényállásban írt 35-39 méteres távolsághoz kell viszonyítani. Ebből következően téves - és az ítéleti tényállással is ellentétes - az a védői érvelés, hogy a motorkerékpárral a sértett - a megengedett sebességgel való közlekedés esetén - lassító fékezés mellett a terhelt gépkocsija mögé besorolhatott volna.

A KRESZ elsőbbség fogalmát értelmező rendelkezésén és a 6/1998. BJE határozat előírásain alapuló következetes ítélkezési gyakorlat szerint az elsőbbségadásra kötelezett az elsőbbségre jogosult részére, annak haladási sebességétől, ily módon esetleges sebességtúllépésétől függetlenül is köteles a továbbhaladás jogát biztosítani.

Ezért a terhelt büntetőjogi felelősségét az sem zárná ki, ha a sértett a balesetet eredményesebben hátrította volna.

A baleset oka az volt, hogy a terhelt a KRESZ 28. § (1) bekezdés a) pontját megszegve az útkereszteződésben nem biztosított elsőbbséget a jobbról érkező sértettnek, és féktávolságon belül elé kanyarodott.

A KRESZ I. számú Függelék III. b) pontjában írtak szerint azt a járművet, amelynek elsőbbsége van, az elsőbbségadásra kötelezett nem kényszerítheti haladási irányának vagy sebességének hirtelen megváltoztatására. Az elsőbbségadásra kötelezett terhelt közlekedésjogi felelősségét nem háríthatja azzal, hogy az elsőbbséggel rendelkező, de sebességtúllépéssel közlekedő sértett már távolabbról is észlelhette volna a veszélyhelyzetet, és az ekkor megkezdett fékezéssel, vagy alacsonyabb sebességgel történő haladás esetén alkalmazott fékezéssel a balesetet eredményesebben elkerülhette volna.

A Legfelsőbb Bíróság - a felülvizsgált ítélet tényeit alapul véve - osztotta a Legfőbb Ügyészség álláspontját. A sértett sebességtúllépésben megnyilvánuló szabályszegése az elsőbbségadási kötelezettség megszegésével összefüggő balesetnek nem volt releváns oka.

Éppen ezért nincs jelentősége a felülvizsgálati indítványban kifejtett (ténybeli fikcióra épülő) elemzésnek sem, mert a baleseti helyzet ítéleti értékelése - a mért adatok és az ezeken nyugvó számításokból levezethető - valós tényeken alapul.

A sértett relatív sebesség-túllépésének pedig azért nincs büntetőjogi jelentősége, mert a terhelt az objektíve észlelhető helyzetben közeledő motorkerékpárt nem vette észre, így megtévesztésről sem lehet szó.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Be. 426. § alapján a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezést a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az újabb felülvizsgálati indítvány előterjesztésével kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul azzal, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2009. év május hó 7. napján

*Dr. Schäfer Annamária s.k. a tanács elnöke, Dr. Csere Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Katona Sándor s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

*bírószági ügyintéző
Kné*